

Ankestatistik for de sociale nævn 2003

Marts 2004

Ankestatistik 2003 for de sociale nævn

De sociale nævn behandler efter lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (jf. Lov nr. 453 af 10. juni 1997) klager over afgørelser, der er truffet af kommuner og amtskommuner i det omfang, det er fastsat i den sociale lovgivning.

Nævnene er nedsat i hvert amt med statsamtmanden som formand for nævnet. Nævnet består i øvrigt af 5 medlemmer. Socialministeren udpeger medlemmerne og stedfortrædere for hvert nævn efter indstilling fra kommuneforeningen i amtet, amtskommunen, Landsorganisationen i Danmark, Dansk Arbejdsgiverforening og De Samvirkende Invalideorganisationer.

Den Sociale Sikringsstyrelse er sekretariat for det sociale nævn for Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Ifølge lov om retssikkerhed og administration på det sociale område afgøres sager, der indankes for de sociale nævn, ved almindeligt flertal eller administrativt af formanden i de sager, hvor der ikke er tvivl om afgørelsen. I de tilfælde hvor stemmerne står lige, er formandens stemme afgørende.

I 2003 afsluttede de sociale nævn i alt 31.127 ankesager. Der var en mindre stigning i antallet af sager på 116 i forhold til år 2002, svarende til en forøgelse på 0,4 pct., jf. tabel 1.

Der blev i 2003 behandlet flest ankesager i Den Sociale Sikringsstyrelse, der afgjorde 4.080 sager for det sociale nævn for Københavns og Frederiksberg Kommuner, hvilket svarer til 13 pct. af samtlige ankesager i de sociale nævn i år 2003. Herefter følger sager behandlet af nævnet for Århus Amt (11 pct.) og Københavns Amt (11 pct.). Færrest sager blev behandlet i nævnet for Bornholms Amt (1 pct.).

For landet som helhed blev 41 pct. af sagerne nævnsbehandlet i 2003, jf. tabel 1.

Nævnsbehandlede sager angiver summen af de sager, der er behandlet på møde i nævnet i procent af det samlede antal stadfæstede, ophævede, ændrede og hjemviste sager.

Der er forholdsvis stor variation mellem hvor stor en andel af sagerne, der er nævnsbehandlede i de enkelte sociale nævn. De nævnsbehandlede sager udgør mellem 33 og 57 pct. af det samlede antal sager i 2003, jf. tabel 1. Det sociale nævn for Bornholms Amt nævnsbehandlede den største andel

sager (57 pct.). Herefter følger Storstrøms Amt (54 pct.) og Ringkøbing Amt (52 pct.). Den laveste andel nævnsbehandlede sager ses i Den Sociale Sikringsstyrelse (33 pct.), Vestsjællands Amt (34 pct.) samt Fyns Amt (34 pct.).

Tabel 1. Afsluttede ankesager i statsamterne i 2003, fordelt efter afgørelsestype

De sociale nævn for:	Afvisning /henvisning	Stad-fæstelse	Ophævelse /ændring	Hjem-Visning	Bort-fald	Andet	Afgjorte sager	Nævnsbehand-lede sager i pct. ¹⁾
Hele landet 2002	2.355	20.032	3.718	3.153	1.560	183	31.011	36
Hele landet 2003	2.329	19.998	3.672	3.639	1.359	130	31.127	41
Den Sociale Sikringsstyrelse	338	2.776	280	427	259	0	4.080	33
Københavns Amt	283	2.271	437	422	114	0	3.527	47
Frederiksborg Amt	246	1.301	285	134	142	1	2.109	39
Roskilde Amt	87	743	97	252	43	0	1.222	47
Vestsjællands Amt	176	1.054	222	127	56	10	1.645	34
Storstrøms Amt	131	982	277	106	77	5	1.578	54
Bornholms Amt	7	147	37	12	12	0	215	57
Fyns Amt	224	1.928	391	513	92	42	3.190	34
Sønderjyllands Amt	67	668	130	243	43	5	1.156	51
Ribe Amt	74	882	124	290	43	0	1.413	35
Vejle Amt	156	1.649	152	152	103	41	2.253	49
Ringkøbing Amt	132	598	189	208	76	3	1.206	52
Århus Amt	207	2.468	407	301	151	16	3.550	41
Viborg Amt	83	810	176	134	61	7	1.271	42
Nordjyllands Amt	118	1.721	468	318	87	0	2.712	37

Note: Nævnsbehandlede sager er summen af behandlede sager på møde som procent af det samlede antal stadfæstede, ophævede, ændrede og hjemviste sager.

Afsluttede ankesager fordelt efter lovområder

Hovedparten af afgørelserne i de sociale nævn vedrørte i 2003 lov om social pension og lov om social service, hvor der blev behandlet henholdsvis 9.101 sager og 6.224 sager. Tilsammen omfattede disse lovområder omtrent halvdelen af nævnenes afgørelser i 2003 (49 pct.), jf. tabel 2.

Sidestilles opgørelserne med sidste års statistik, blev der i år 2002 behandlet flest ankesager, der var omfattet af lov om aktiv socialpolitik og lov om social pension. Denne forskel i forhold til 2003 skyldes bl.a., at reglerne om kontanthjælp og aktivering, revalidering samt fleksjob og skånejob med løntilskud er blevet overført fra Lov om aktiv socialpolitik til Lov om aktiv beskæftigelsesindsats, der

trådte i kraft 1. juli 2003 (jf. Lov nr. 419 af d. 10. juni 2003).

For Ankestatistikken betyder dette, at afgørelser om kontanthjælp og aktivering, revalidering samt fleksjob og skånejob med løntilskud nu opgøres under lov om aktiv beskæftigelsesindsats, jf. tabel 2.

Som det ligeledes fremgår af tabel 2, vedrørte 2/3 af de sager, der blev afgjort i henhold til lov om social pension, sager om førtidspension (3.886 sager) og personligt tillæg (2.229 sager). For sager vedrørende førtidspension var der en stigning (16 pct.) i antallet af sager i forhold til 2002, hvor der for personligt tillæg var et fald (25 pct.) i antallet af sager.

I de sager, der blev behandlet efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats omfattede knap halvdelen af afgørelserne revalidering (47 pct.).

Hovedparten af de sager, der blev afgjort efter lov om aktiv socialpolitik i 2003 omhandlede enkelt-ydelser (80 pct.).

Af de sager, der blev behandlet efter lov om social service udgjorde en stor del af afgørelserne sager om hjælpemidler (31 pct.) og sager om særlig støtte til børn og unge (16 pct.).

Tabel 2. Afgørelser i sociale ankesager fordelt efter lovområder 2003

Hoved lovområde:	Af- visning	Stad- fæstelse	Ophævelse /ændring	Hjem- visning	Bortfald	Andet	Afgjorte sager	Omgjorte sager i pct.
Delpension	0	2	1	1	0	0	4	50
Social pension	582	5.991	1.281	895	301	51	9.101	24
Førtidspension	258	2401	765	346	92	24	3.886	29
Personligt tillæg	125	1.689	72	244	93	6	2.229	14
Øvrige bestemmelser	196	1.901	441	290	115	21	2.964	25
Aktiv beskæftigelsesindsats	312	2.628	401	543	193	16	4.093	23
Kontanthjælp og aktivering	161	1.075	203	210	90	10	1.749	24
Revalidering	109	1.322	139	259	82	4	1.915	21
Fleksjob, skånejob m. løntsk.	42	231	59	74	21	2	429	31
Aktiv socialpolitik	339	2.996	362	587	146	12	4.442	21
Enkelt-ydelser	210	2.566	174	501	98	7	3.556	19
Tilbagebetalingspligt	112	298	167	64	39	4	684	34
Øvrige bestemmelser	17	132	20	22	9	1	201	21
Social service	419	3.733	749	963	338	22	6.224	28
Særlig støtte til børn og unge	81	595	105	157	65	2	1.005	26
Hjemmehjælp mv.	33	119	46	79	17	3	297	42
Øvrige tilbud til voksne	58	275	77	123	49	4	586	34
Hjælpemidler mv.	99	1.251	203	241	113	4	1.911	23
Pasning af døende	0	21	2	3	1	0	27	19

Hoved lovområde:	Af- visning	Stad- fæstelse	Ophævelse /ændring	Hjem- visning	Bortfald	Andet	Afgjorte sager	Omgjorte sager i pct.
Øvrige bestemmelser	148	1.472	316	360	93	9	2.398	28
Retssikkerhed og administration	106	223	141	33	52	5	560	31
Helhedsvurdering	2	4	1	7	2	0	16	50
Øvrige bestemmelser	104	219	140	26	50	5	544	31
Dagpenge ved sygdom og fødsel	231	2.569	404	327	149	10	3.690	20
Dagpenge ved sygdom	163	1.299	318	255	112	8	2.155	27
Dagpenge ved fødsel	6	76	19	7	5	0	113	23
Øvrige bestemmelser	62	1.194	67	65	32	2	1.422	9
Orlov	0	2	1	2	0	0	5	60
Sygesikring	4	58	4	2	8	2	78	8
Børnetilskud og forskudsvis udb.	34	224	74	47	24	0	403	30
Børnetilskud	19	155	53	32	14	0	273	31
Øvrige bestemmelser	15	69	21	15	10	0	130	28
Børnefamilieydelse	11	37	13	9	12	0	82	27
Individuel boligstøtte	151	906	108	128	58	1	1.352	18
Almen bolig	19	132	7	21	20	0	199	14
Godkendelse af almene boliger	6	8	4	3	1	0	22	32
Ældrebolig	13	124	3	18	19	0	177	12
Inddrivelse af underholdningsbidrag	19	37	7	13	5	1	82	24
Integrationsloven	45	360	75	51	21	4	556	23
Magtanvendelse	33	63	37	2	25	3	163	24
Repatrieringsloven	0	0	1	0	0	0	1	100
Anden lovgivning	24	37	7	15	7	3	93	24
I alt	2.329	19.998	3.672	3.639	1.359	130	31.127	24

Note: Omgørelsesprocenten er beregnet som den andel ophævede og ændrede sager samt hjemvisninger til fornyet behandling udgør af det samlede antal afsluttede sager.

De sociale nævn stadfæstede samlet set 19.998 (64 pct.) sager i 2003 og 7.311 (23 pct.) sager blev enten ophævet/ændret eller hjemvist til kommunen eller amtskommunen til fornyet behandling. Yderligere 1.489 (5 pct.) sager bortfaldt eller blev afsluttet på anden måde. Antallet af ophævelser, ændringer og hjemvisninger til fornyet behandling svarede til en samlet omgørelsesprocent på 24

(jf. tabel 2), hvilket svarer til en mindre stigning i forhold til 2002, hvor omgørelsesprocenten var på 22.

Nævnene havde generelt høje omgørelsesprocenter vedrørende helhedsvurdering efter lov om retssikkerhed og administration (50 pct.) og hjemmehjælp mv. efter lov om social service (42 pct.). Omgørelsesprocenten for ankesager om repatriering var 100 pct., for orlov 60 pct. og for delpension 50 pct. Disse tal skal dog ses i lyset af, at der kun er opgjort enkelte sager inden for disse lovområder i 2003, jf. tabel 2.

De laveste omgørelsesprocenter vedrørte sager om sygesikring (8 pct.) og øvrige bestemmelser efter lov om dagpenge ved sygdom og fødsel (9 pct.).

Sagsbehandlingstid

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for behandling af en ankesag var 100 dage eller over 3 måneder i 2003. I 2002 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på 78 dage, og der var således en stigning i sagsbehandlingstiden fra 2002 til 2003 på 22 dage (28 pct.), jf. tabel 3.

Spredningen i sagsbehandlingstiden er forholdsvis stor mellem de enkelte nævn. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for 2003 varierede således fra 56 dage i nævnet for Bornholms Amt til 162 dage i Vestsjællands Amt, jf. tabel 3.

Kortest sagsbehandlingstid havde de sociale nævn i Bornholms, Ribe og Viborg Amter, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var mellem 56 og 60 dage, svarende til under 2 måneder.

Den længste sagsbehandlingstid havde nævnene for Ringkøbing Amt, Den Sociale Sikringsstyrelse og Vestsjællands Amt. Sagsbehandlingstiden var i disse nævn mellem 144 og 162 dage, svarende til ca. 5 måneder.

Tabel 3. Gennemsnitlig sagsbehandlingstid i de sociale nævn 2002 og 2003

De sociale nævn i:	Antal dage i 2002*	Antal dage i 2003
Den Sociale Sikringsstyrelse	96	146
Københavns Amt	60	73
Frederiksborg Amt	82	81
Roskilde Amt	67	88
Vestsjællands Amt	129	162
Storstrøms Amt	79	91
Bornholms Amt	50	56
Fyns Amt	61	99
Sønderjyllands Amt	62	92
Ribe Amt	68	57
Vejle Amt	52	86
Ringkøbing Amt	89	144
Århus Amt	74	92

Viborg Amt	57	60
Nordjyllands Amt	107	102
De sociale nævn i alt	78*	100

Note: Pga. trykfejl i Ankestatistik for de sociale nævn 2002 er tallet for de sociale nævn i alt ændret (opgøres som vægtet gennemsnit).

* Opgørelsen indeholder i lighed med ankestatistikken for 2002 kun oplysninger om sager behandlet efter ny journalperiode, jf. 'Ankestatistik for de sociale nævn 2002'. Såfremt sager under gammel journalperiode inkluderes i opgørelsen for 2002, vil sagsbehandlingstiderne i 2002 forhøjes for enkelte nævn, og stigningen i sagsbehandlingstiderne fra 2002 til 2003 vil således være mindre for disse end angivet i tabellen.

Der var stor variation mellem de gennemsnitlige sagsbehandlingstider for ankesagerne på de forskellige lovområder. Sagsbehandlingstiden fordelt på lovområder varierede således fra 9 dage til 144 dage, jf. tabel 4.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de sociale nævn var højest for behandling af ankesager efter lov om delpension, hvor sagsbehandlingstiden i 2003 var på 144 dage. Dernæst var de højeste sagsbehandlingstider for behandling af ankesager omkring orlov (115 dage) samt efter lov om social pension (104 dage), jf. tabel 4.

Sagsbehandlingstiden var kortest ved de sociale nævns behandling af sager om magtanvendelse, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var på 9 dage. Dette skyldes formentlig, at der i forbindelse med nævnens afgørelser om magtanvendelse er særlige regler for sager omkring optagelse i boligtilbud uden samtykke, hvor nævnets afgørelse skal træffes senest 14 dage efter modtagelse af kommunens eller amtskommunens indstilling (jf. Lov om social service § 109g).

Dernæst forekom den korteste sagsbehandlingstid i sager vedrørende anden lovgivning på 38 dage, børnefamilieydelse på 69 dage samt inddrivelse af underholdningsbidrag på 75 dage jf. tabel 4.

Tabel 4. Gennemsnitlig sagsbehandlingstid for de sociale nævn i 2003 fordelt efter lovområder

Hoved lovområder:	Gennemsnitligt antal dage i 2003
Delpension	144
Social pension	104
Aktiv beskæftigelsesindsats	92
Aktiv socialpolitik	82
Social service	92
Retssikkerhed og administration	103
Dagpenge ved sygdom og fødsel	95
Orlov	115
Sygesikring	76
Børnetilskud og forskudsvis udb.	92
Børnefamilieydelse	69

Individuel boligstøtte	95
Almen bolig	88
Inddrivelse af underholdningsbidrag	75
Integrationsloven	77
Magtanvendelse	9 ¹
Repatrieringsloven	-
Anden lovgivning	38
Gennemsnitligt antal dage	93

Note: Opgørelsen omfatter ikke Den Sociale Sikringsstyrelse, og dermed opgørelser for nævnet for Københavns og Frederiksberg Kommuner, da lovområderne opgøres på anden vis i dette nævn.

¹ Nævnets afgørelse om magtanvendelse i forbindelse med optagelse i boligtilbud uden samtykke skal træffes senest 14 dage efter modtagelse af kommunens eller amtskommunens indstilling (jf. Lov om social service § 109g).

Grundlaget for statistikken

Ankestatistikken er udarbejdet på grundlag af indberetninger fra de sociale nævn, der er knyttet til de 14 statsamter. Den Sociale Sikringsstyrelse indsender oplysninger for det sociale nævn for Københavns og Frederiksberg Kommuner.

De sociale nævn blev oprettet i forbindelse med sociallovsreformen, som trådte i kraft 1. juli 1998. Nævnene afløste de sociale ankenævn og revaliderings- og pensionsnævnene, som blev nedlagt.

På internetadressen www.densocialedatabase.dk under nøgletal findes supplerende nøgletalsoplysninger vedrørende de enkelte kommuner med kvartalvise opgørelser over antallet af ankesager, fordelt på lovområder samt behandlede sager, afvisning/henvisning, stadfæstelse, ophævelse, hjemvisning, bortfald/andet, omgørelsesprocent og antal sager pr. 10.000 indbyggere.